ÖKOISKOLAI MUNKATERV
2026/2027-es tanév

Készítette: Szabóné Weiszmüller Krisztina

Ökomunkaközösség vezető

Az iskola célkitűzései:

A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, mely kialakítja a környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során tanulóink a környezetért felelős személyiséggé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa az ehhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást.

Gyerekeink a helyi természeti és épített környezeti lehetőségeknek köszönhetően szép környezetben, jó levegőn nőhetnek fel, ahol szinte korlátlan lehetőségük van a mozgás mindenféle válfajára, s ahol az állatokat és a növényeket otthon és a természetben testközelből is megfigyelhetik. Fontos célunknak tekintjük, hogy a természetet, a növényeket és állatokat megszeressék, és a maguk módján, szintjén ismerjék és védjék is. Célunk olyan emberek nevelése, akik a természeti és a társadalmi környezet szépségére nyitottak, ezt értékelni tudják, a természettel együtt tudnak élni.

A környezettudatos magatartás kialakítása csak kisgyerekkorban elkezdve hatékony. A környezeti nevelés fogalmát, tartalmát meg kell világítanunk, alapelvei közül az alábbiakat kiemelve kell kezelnünk:

- kölcsönös függőségek,

- a helyi és globális szintek összefüggései,

- az alapvető emberi szükségletek,

- a biológiai és társadalmi sokféleség,

- a problémamegoldó gondolkodás,

- a társadalomba való beilleszkedés képessége.

Célunk továbbá együttműködni a község önkormányzatával, a szülői munkaközösséggel, társadalmi szervezetekkel, hogy közösen alakítsuk, mélyítsük a fenntarthatóság pedagógiájában a környezettudatos gondolkodást, életmódot. Fontos, hogy a diákok fejében egységes rendszer alakuljon ki, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak a jövőben. Mindehhez olyan készségek kialakítása, fejlesztése szükséges, mint például:

- az ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,

- a problémaérzékenység,

- a kreativitás,

- a kritikus véleményalkotás,

- a kommunikáció,

- a konfliktuskezelés és megoldás.

Törekszünk arra, hogy iskolánk olyan intézménnyé váljon, ahol a belső terek hangulatosak, növények díszítik azokat, illetve barátságos faliújságok, tablók, az udvaron pedig padok állnak rendelkezésre, hogy néhány foglalkozás akár kint – természetes körülmények között – is megtartható legyen.

Feladat ellátási szintek:

a) a pedagógiai szinten

b) társas kapcsolatok szinten

c) technikai / gazdasági szinten

A) Pedagógiai szint

A cél elérése érdekében a gyakorlatban megvalósuló elemek:

- tanulóink testközelből is ismerkedjenek meg a környék flórájával, faunájával,
- a specifikusan magyar fajok, különösen a védett fajok megismertetése,
- élő környezetünk megismerése, óvása, szépítése,
- a környezetünkben élő fajok megismertetése,
- a környezetünk megóvásának módszereit ismerjék meg,
- környezetbarát anyagok használata,
- a természetben lévő anyagok és ezek felhasználási módjainak ismertetése,
- természeti erők megismerése (szél, nap…)
- az energiával való takarékosság módszereinek megismertetése,
- veszélyes hulladékok megismertetése, kezelése,
- újrahasznosítható anyagok évenkénti gyűjtése,
- az iskola kertjének – előzetes beosztás alapján történő – tisztán tartása (diákok),
- az iskola dekorálása,
- faliújság készítése (környezetbarát és tisztálkodó szerek használata),
- kitűntetett napok megünneplése (a Föld napja, a Víz világnapja, Madarak és fák napja),
- plakátok készítése,
- gyűjtési akciók (papírgyűjtés, elemgyűjtés),
- tisztasági verseny,
- játékos természettudományi vetélkedő

Tanulásszervezési és tartalmi keretek konkrét céljai és feladatai:

- Hajlandóságot ébreszteni a gyerekekben az aktív részvételre.
- Kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, vagyis proaktivitásra nevelni őket.
- Kifejleszteni bennük az együttműködés készségét.
- Érzékennyé tenni a gyerekeket a környezeti szépségek befogadására.
- Kialakítani a gyerekekben az igényt a szép és egészséges környezet iránt.
- Kialakítani a környezetkímélő magatartást.
- Megismertetni a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségét.
- A tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához, mint például: témanap, témahét (témák lehetnek: virág, víz, madár, erdő, projektek stb.).
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományon kívüli tantárgyakba (művészeti tárgyak, történelem, etika).
- A szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre, mint például: ember és környezete, kapcsolatok.
- Hagyományok ápolása, mint például: jeles napok megünneplése, a számítógép felhasználása a tanórákon, erdei iskola szervezése.

- A természetes életközösségek sokféleségének megfigyelése, a környezetben bekövetkező változások nyomon követése, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységek.

- A tanulókban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.
- A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,

- földi rendszer egységével,

- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,

- a környezetvédelem lehetőségeivel,

- lakóhelyünk természeti értékeivel,

- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozásnak a feladata.

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.

- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.

- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.

- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.

- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.

- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.

- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.

- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.

- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.

- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.

- Községünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Hagyományos tanórai foglalkozások, az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei.

Testnevelés

- A tanulók legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és tolerancia fejlesztésében.

- Értékeljék a szabadban végzett mozgási lehetőségeket.

- Értsék és tapasztalják meg, a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés veszélyes.

- Tudják, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket.

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulók ismerjék meg a természetes és mesterséges, ember alkotta közvetlen környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat.

- Egy táj megismerésekor legyenek képesek kifejezni érzelmeiket.

- Növeljük a tanulókban a környezethez való pozitív közeledést a természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.

Történelem

- Értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek miatt alakult át a természet.

- Tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi munka alakulására.

- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.

Idegen nyelv

- Ismerjék meg más országok hasonló problémáit.

- Ismerjék meg más népek ilyen irányú törekvéseit, valamint a környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteket.

Matematika

- Fejlődjön logikus gondolkodásuk, lényegkiemelő képességük.

- Legyenek képesek reális becslésre.

Fizika

- A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázására.

- Ismerjék meg az élő szervezetre ható fizikai hatások egészségkárosítását (sugárzások, zaj, stb.).

Földrajz

- Ismerjék meg a világ globális problémáit.

- Ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Biológia

- Ismerjék és szeressék környezetüket.

- Ismerjék meg a környezeti, egészségügyi problémákat.

- Ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit.

- Sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

- Alakuljon ki bennük ökológiai szemléletmód.

Kémia

- Törekedjenek a környezettudatos magatartásra.

- Értsék meg a különböző technológiák környezetre gyakorolt hatását.

Ének-zene

- Ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát, azonosságát.

- Ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait.

- Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban.

- Fedezzék fel a zenei környezetszennyezést és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

- Ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit.

- Ismerjék meg a természetes anyagokat, használatukat.

- Legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően.

- Kutassanak fel, ismerjenek meg helyi építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

- Legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására mozdulatsorok segítségével (erdőtűz, árvíz)

Nem hagyományos tanórai foglalkozások

Témanap

- Egy-egy korosztályoknak megfelelő téma kiválasztása, feldolgozása ősszel és tavasszal.

Jeles napok

- Állandó programok mint például a Föld napja, a Víz világnapja, Madarak és fák napja.

Terepgyakorlat

- Különösen az 5-6. évfolyam számára jó módszer a különböző élőhelyek, azok élővilágának megismeréséhez.

Tanmenetben tervezett, de más helyszínen tartott órák

- Múzeumok, történelmi emlékhelyek, műemlékek, botanikus kert, szeméttelep, természetvédelmi terület, meglátogatása.

Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkörök,

- versenyek,

- kézműves foglalkozások,

- kirándulások, túrák,

- múzeum, állatkert látogatása,

- hulladékgyűjtés,

- kiállítás (készítés, megtekintés),

- környezetszépítő akciók,

- faültetés,

- napközis szabadidős foglalkozások.

Módszerek Játékok:

- szituációs,
- memóriafejlesztő,
- érzékelést fejlesztő,
- bizalomerősítő,
- kapcsolatteremtést segítő,
- drámapedagógia.

Terepgyakorlati módszerek:

- terepgyakorlatok,
- térképkészítés,
- egyszerű megfigyelések,
- célzott megfigyelések.

Aktív, kreatív munka:

- szelektív hulladékgyűjtés,
- tisztasági verseny,
- madárvédelmi feladatok.

Közösségépítés:

- csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében.

Művészi kifejezés:

- irodalmi alkotások,
- zeneművészet,
- táncművészet,
- népművészet,
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén.

B) – C) Társas kapcsolatok szint, Technikai/gazdasági szint

Erőforrások

- Környezeti nevelési munkánk céljának eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet valamennyi résztvevője jó együttműködést alakítson ki egymással.

Iskolán belüli együttműködés:

Tanárok:

- Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
- Tantárgyában segítse a környezeti nevelési célok megtalálását, építse be ezeket tanmenetébe!
- Vegyen részt a környezeti nevelési programokon, segítsen azok megszervezésében!

Diákok:

- Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére, társait figyelmeztesse a kulturált magatartásra.

- Ebben kiemelkedő szerepe van a DÖK-nek, az osztályközösségeknek.

- Tanulóink vegyenek részt aktívan a környezeti nevelési programokon!

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:

- Az iskolai adminisztrációs és technikai dolgozók munkájukkal aktív részesei kell legyenek a környezeti nevelési programnak.

- Munkavégzésük legyen példamutató,

- csökkentsék a felesleges papírfelhasználást,

- folyamatosan gyűjtsék a hulladékpapírt.

- az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használjanak!

<u>Módszerek, munkaformák, színterek:</u>

- A tanítási órák klasszikus módszerei,

- Kooperatív tanulási technikák,

- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák,

- Egyéb foglalkozások, kiemelten az egész napos iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások,

- Osztálykirándulások, táborok,

- Iskolai, kerületi, fővárosi, országos versenyek,

- ÖKO-hét,

- Projektnapok iskolán kívüli helyszínei.

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesedhet ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom. A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

<u>Iskolán kívüli együttműködés:</u>

Fenntartó:

- Az iskola igazgatója a fenntartóval és az önkormányzattal való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtésének lehetőségét érje el, és a fenntartó a kötelező támogatásokon túl is segítse az iskolai környezeti nevelési programokat!

Szülők

- A szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!

- Szülői értekezleteken legyen téma a környezeti nevelés.

- A szülők kapcsolódjanak be az iskola környezetvédelmi programjaiba, pl. hulladékgyűjtés, madáretetők létesítése.

Programok havi lebontásban

Időpont	Program	Résztvevők	Felelős
2026.09.01.	Az éves program megbeszélése	Tantestület	Munkak.vez.
2026.10.20.	Földünkért világnap-Interaktív foglalkozás osztálykeretben	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2026.11.11.	Egészségügyi nap- Márton nappal-gyümölcsfogyasztás Madáretetők, -itatók kihelyezése	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2025.12.01-12.17	Osztályok dekorációs versenye – KARÁCSONYI HANGULATBAN Téli madáretetés	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2027.01.	Téli madáretetés	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2027.02.	Téli madáretetés	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.

Időpont	Program	Résztvevők	Felelős
2027.03.22.	A víz világnapja –Digitális feladatok	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
207.04.19-04.23.	Újrahasznosított anyagokból készített tárgyak kiállítása Téma: Az erdő	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2027.05.10.	Madarak és fák napja – Plakát készítés, kiállítás	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.
2027.06.14.	Ökoiskolai munkacsoport éves munkájának értékelése	felső tagozat alsó tagozat	Munkak.vez.